

OPERATIIVINEN SOPIMUS 2019: osavuositarkastuksen raportointi

Toimiala: Hyvinvointitoimiala

Palvelualue: Vanhus- ja vammaispalvelut

1 Taloudelliset tavoitteet

1.1 Määrärahat

1.000 €	TP 2018	TAM 2019	Ennuste 2019
Tulot	35 890	35 205	35 657
Menot	198 627	193 987	202 714
Netto	162 737	158 782	167 057
Muutos-%	-	nettomuutos – 1 %	

2 Resurssien käyttö

2.1 Työvoiman käyttö

	TP 2018	TAM 2019	Arvio toteumasta 2019
Htv	1966,3	1985,0	1990
Palkat ja palkkiot	67 942 089	65.459.106	69 844 771
Sijaistus %	84,2%	73 %	84%
Sairauspoissaolo%	6,3 %	4,7 %	6,3

3 Tunnusluvut

3.1 Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Toteuma 2017	Toteuma 2018	TA 2019	Toteuma 06/2019	Ennuste toteumasta 2019
Omaishoidontuki					
+ 75 v. % osuus ikäluokasta (peittävyys/poikkileikkaus)	3,3%	3,3%	3,6%	3,2 %	3,3 %
Toimeksiantosopimusten määrä (vaihtoehto tilapäishoidolle)	90	130	150	131	200
Kotihoito					
Senioripuhelimen puheluiden määrä	4000	Tietoa ei saada: maakunnallinen neuvonta	4500	..	Tietoa ei saada, maakunnallinen neuvonta
Palveluohjauksen ja palvelutarpeen arvioinnin kotikäyntien määrä	2600	2054	3000	1102	2200
Kotihoidon välitön työaika: Laatusuosituksen mukainen					
• Asiakastyöaika	61%	56,10%	62 %	55.9 %	57 %
• Välitön työaika	52%	48,03%	53 %	48.7 %	50 %
				Luvut toukokuun loppuun 2019	
Kotihoidon asiakasmäärä palveluluokittain	1. 25%	1. 22,88%	18 %	18,8 %	18 %
	2. 20%	2. 19,23%	27 %	21,3 %	22 %
	3. 30%	3. 30,89%	32 %	31,7 %	32 %
	4. 20%	4. 21,71%	20 %	21,9 %	22 %
	5. 5%	5. 5,3%	3 %	6,3 %	6 %
Kotiutukset ja kuntoutustoiminta:					
• Kotiutuspuheluiden määrä					
• Arvioivan kuntoutusjakson jälkeen omatoimisia asiakkaita	4650	5731	6000	5870	6000
	40%	40%	50 %	55%	50%
Kotihoidon asiakkaiden ravitsemustila on normaali (RAI:ssa tehtävä MNA – seurantatulokset)	55%	54,86%	65 %	55,2 %	58 %
Säännöllisen kotihoidon saatavuus:	14%	2322/ 13,3%	14 %	12,1 %	12,1 %
• +75 vuotiaiden % osuus ikäluokasta					
Ympäri vuorokautisen pitkäaikaishoidon jono	55	73	50	76	60

Maple-toimintakykymittarin kehittäminen ympärivuorokautiseen hoitoon siirtymisen kriteeriksi	valmis	käytössä	käytössä	käytössä	käytössä
Vanhusten asumispalvelut					
Asiakaspaiikkoja lyhytaikaishoidossa	95	102	160	107	107
Asiakkaita pitkäaikaishoidossa yhteensä: joista laitoshoidossa	1770 35 %	1808 26,8%	1750 23 %	1 786 24,8 %	1 786 24,8 %
Tehostetun palvelusasumisen osuus (asukkaat) yht.	1151	1324	1350	1 344	1 344
• <65vuotiaat	13	14	14	12	12
• 65-74 vuotiaat	123	148	136	156	156
• +75 vuotiaat	1015/5,9%	1162/ 6,7%	1200/ 7 %	1176 / 6,4 %	1176 / 6,4 %
Palveluseteli, (sis edellisiin)	70	105	150	123	123
Laitoshoidon osuus (asukkaat) yht.	600	484	400	443	443
• <65 vuotiaat	8	13	10	13	13
• 65-74 vuotiaat	50	49	40	40	40
• +75vuotiaat	542/3,2 %	422/ 2,4%	350/ 2,1%	390 / 2,1 %	390 / 2,1 %
Kaskenlinnan sairaalassa pitkäaikaissairaanhoidon asiakkaita, sisältyy kokonaisuuteen (siirto terveystaloihin 2015)	28	29	29	27	27
Vuoteessa elävien asukkaiden määrä (RAI, % asukkaista): (Kansallinen ka. 15 %)	18 %	19,7 %	16 %	16,6 %	16 %
Asukkaiden elämänlaatu (RAI, asukkaat, joilla ei aktiviteetteja, % asukkaiden) (Kansallinen ka. 50%)	43 %	39,1 %	35 %	37,4 %	35 %
Säännöllisesti unilääkkeitä käyttävien määrä (RAI, asukkaat, joilla käytössä säännöllinen unilääkitys % asukkaista) (Kansallinen ka. 23%)	18 %	19,8 %	16 %	21,7 %	20 %
Asukkaat, joilla on masennuksen oireet tai masennusdiagnoosi (RAI, % asukkaista) (Kansallinen ka. 29%)	24 %	30 %	22 %	28 %	28 %
Asukas on osallistunut omaan arviointiin (RAI, % asukkaista) (Kansallinen ka. 41%)	80 %	86 %	82 %	88,1 %	90 %
Hoitajan antama aktiivinen kuntoutus (RAI, % asukkaista)	43 %	38 %	55 %	37,6 %	40 %

(Kansallinen ka. 60%)					
Niukasti aktivoivaa hoitotyötä liikuntarajoitteisilla (RAI, % kaikista liikuntarajoitteisista) (Kansallinen ka. 23%)	11 %	13,4 %	10 %	14 %	13 %
Vammaispalvelut					
VPL kuljetuspalveluiden asiakkaat (poikkil)	2909	2961	2990	2 977	2980
SHL kuljetusten asiakkaat (poikkil)	846	977			
Henkilökohtaisen avun asiakkaat (poikkil)	736	827	860	1 000	1000
			770	848	850
Asiakkaat kehitysvammaisten laitospalveluissa yhteensä, poikkil.	464	497	468	515	515
• Asumispalvelut (omat), poikkil	73	91	77	100	100
• Asumispalvelut (ostetut), poikkil	372	386	383	395	395
• Laitospalvelut, poikkil	19	20	8	22	20
Vammaispalveluiden laitoshoidon ja asumispalveluiden eurot yht.	26,0 M€	27,5 M€	26,4 M€	11,9 M€	28,0 M€
Vaikeavammaisten palveluasuminen (ostopalvelut):					
• palveluasumisen asiakasmäärä (poikkil)	109	110	111	107	115
• palveluasuminen eurot	5,2 M€	5,1 M€	5,3 M€	2,2 M€	6,2 M€
Koko palvelualueetta koskevat yhteiset					
Palveluiden tuottaminen hoito- ja palvelutakuun rajoissa:					
• 75 vuotta täyttäneiden sosiaalipalvelujen arviointi	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu
• Palvelutarpeen arvioinnin mukaiset palvelut järjestettävä 3 kk:n sisällä päätöksenteosta	Toteutuu pääsääntöisesti	Toteutuu pääsääntöisesti	Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu
Vammaispalvelut:					
• Palvelutarpeen arviointi < 7 vrk	<7 vrk	Toteutuu pääsääntöisesti	Toteutuu pääsääntöisesti	Toteutuu pääsääntöisesti	Toteutuu pääsääntöisesti
• Päätöksenteko < 3 kk	<3 kk				
Asiakastyytyväisyyskyselyt:					
• kouluarvosana (ka) 4-10	8,7	8,5	8,9	..	8,9
• palvelun arviointi (ka) 1-5	4,6	4,3	4,8	..	4,8

Palvelualuejohtajan nostot/yhteenveto osavuosisikatsauksesta:

Talous:

Osavuosisikatsauksen mukainen talousennuste näyttää merkittävää ylitystä palvelualueen menoissa. Vuoden 2019 talousarvion toteutuminen olisi edellyttänyt 4,6 miljoonan euron menovähennystä vuoden 2018 tasosta. Asiakstarpeiden kasvu on kuitenkin sekä vammais- että vanhuspalveluissa voimakasta, eikä menojen vähentyminen tästä syystä ole realistista. Väestön voimakas ikääntyminen aiheuttaa väistämättä menokasvua, vaikka palvelurakennetta pyritään keventämään ja asiakasohjausta tehostamaan entistä tarkoituksenmukaisimpiin palveluihin.

Lisäksi vammaispalvelujen subjektiiviset oikeudet ja erityisesti henkilökohtaisen avun asiakas- ja palvelumäärät jatkavat kasvuaan. Myös vammaispalvelulakiin ja sosiaali- huoltolakiin perustuvien kuljetuspalveluiden sekä vammaisten lasten omaishoidontuen asiakasmäärät ovat kasvaneet.

Toiminnalliset tavoitteet:

Palvelurakennetta on kevennetty purkamalla pitkäaikaista laitoshoidoa sekä vammais- että vanhuspalveluissa.

Pitkäaikaissairaanhoidon paikkojen muuttaminen kotona asumista tukevaksi lyhytaikaishoidoksi on edennyt kuitenkin suunniteltua hitaammin. Vanhuspalveluissa on suunniteltua enemmän ympärivuorokautista hoitoa, mikä selittyy siirtoviivemaksujen välttämiseksi tehdyillä toimenpiteillä (asumispalvelujen lisäostoja on tehty on 15 asumispalvelupaikkaa). Siirtoviivemaksujen välttämiseksi tehdyt asumiapalvelujen laajennukset ovat menoeriä, joihin ei budjetoinnissa ole lainkaan varauduttu. Kotihoidon sisäinen palvelurakenne on kehittynyt tavoitteen suuntaiseksi, ainoastaan viidennen palveluluokan asiakkaiden määrä on kasvanut tavoitteen vastaisesti.

Kotihoidon peittävyys näyttää seurantamittareiden mukaan merkittävää laskua. Tämä kuitenkin selittyy osittain sillä, että seurannassa on käytetty konserinohjeen mukaisesti aiemmasta poikkeavaa väestötietoa.

Väestön ikääntymisestä johtuvia asiakaspalvelujen kasvupaineita pyritään helpottamaan ikääntyneiden palvelunohjausta kehittämällä, ottamalla uusia digitaalisia työmenetelmiä käyttöön, keventämällä palvelurakennetta sekä panostamalla asiakastyön optimaaliseen suunnitteluun ja sähköisen asiointin käyttöönottoon työvuorojärjestelyissä.